

Traktoren harker fortsatt

Landbruksmarkedet holder seg ekstremt stabilt
ERIK GREFBERG, A-K MASKINER

LANDBRUK: Hodepinen har lettet litt for Bertel O. Steen, men traktorbutikken går fortsatt med store minus.

av KAARE MARTIN GRAHERUD

– Jeg oppdaget først i fjorde kvartal 2017 hvilken valutastyrking vi hadde, nå er den lagt om, sier adm. direktør i A-K Maskiner, Erik Grefberg.

Kjefla-selskapet selger traktorer og landbruksmaskiner fra 43 utsalgsteder – både egnede og tilgjengelige.

Selskapet har i en årrekke vært en alvorlig hodepine for siera. Håkonseter Bertel O. Steen. I perioden 2013 til 2017 hadde selskapet et underskudd på 259 millioner kroner før skatt. Og minus ble det i for og nå.

Tallene er ikke behandlet eller styregodkjent, men vi får en forberding av resultatet for skatt på over 24 millioner, sier han.

A-K MASKINER

(MIL kr)	2016	2017	2018	2015	2014	2013
Driftsresultat	963,5	956,7	1108,3	1057,5	1260,0	1329,4
Driftsresultat	0	5,7	-71,5	-37,4	-71,9	-6,5
Resultat før skatt	-12	-35,9	-73,3	-44,6	-86,2	-19,0
Avregning	27,6	52,3	-11,1	-41,1	-41,0	-14,0

Den 300 prosent av likkasnet Bertel O. Steen.

Av 2017-tapet på 26 millioner før skatt utgjorde valutatapet (630) 27 millioner. Året før ga valutaten en pluss på 10 millioner, mens i for kunne selskapet notere 14 millioner i pluss.

– Vi handler uteblikkende leuro, og bare siden nyttår har den svingt kraftig. Tidligere bandt vi oss da vi inngikk kjøpekontrakt med kunden, men vi bandt ikke valutakursen. Det kunne gå alt fra to-tre uker til fire-fem måneder for

produktene ble levert og vi fikk betaling. Da tok vi hele valutarisikoen, mens vi nå binder valutaten ved kontraktsgjøring, sier Grefberg.

I dag justerer selskapet valutaposisjonen på månedsbasis om de må, og kundene må dele både risikoen og oppsidene ved store valutavævingninger på prisen.

– Hvordan opplever kundene at prisen de til slutt skal betale ikke er den samme som på kjøpsidepunktet?

– Alle har sett hvordan valutaten går, og vi må være flinke til å justere raskt ned når valutaten går i kundens favor, sier han.

Driften i pluss

Grefberg kom inn som ny adm. direktør i august 2016, med et oppdrag i å få orden på driften. Antallet årverk gikk ned fra 247 til 220 i 2017, avtaler med eksterne forhandlere ble forhandlet, og kostnader ble kuttet.

– Nå er det omtrent det samme antall ansatte, men det er gjort store grep i organisasjonen med betydelig utskifting av folk, sier han. Det, sammen med effek-

tivisering og bedre drift, har sendt driftsresultatet i pluss for andre år på rad.

– Vi endte opp rundt 6 millioner i pluss i driftsresultat i 2017 og i år er vi ca. i balanse, sier han.

Og nå som det er pluss på driften, er det også mulig å vokse.

– Vi har kjøpt Westreng Maskinforretning, som hadde en omsetning på rundt 85 millioner kroner i for og utsalg på Rakkestad og Bjerkelangen. De driver også med landbruksmaskiner, sier Grefberg.

Færre bønder, stabilt marked
Tirsdag sendte SSB ut forsøkt tall for nedgangen i antall ak-

tive bønder i Norge. I perioden 2008 til 2016 falt antallet aktive bønder med 19 prosent til 39 621. I for var nedgangen på 1,6 prosent. I tidsperioden har jordbruksarealet falt med bare 3,8 prosent til 9,86 millioner dekar, og jordbruksarealet pr. jordbruksbedrift har økt med 18,5 prosent til 248,7 dekar.

I 2017 ble det solgt 3.345 traktorer i Norge. I tillegg kommer andre landbruksmaskiner.

– Landbruksmarkedet holder seg ekstremt stabilt. Traktorsalg i for ble som året før, mellom 3.300 og 3.400 stykker, sier Grefberg.

– Det er vanskelig å anslå et totalmarked for våre produkter, men i snitt koster en traktor ferdig utstyrt mellom 750.000 og 800.000 kroner, sier han. Til tross for at antall aktive

bønder har gått kraftig ned, holder etterspørselen seg.
– Bøndene får større arealer og trenger moderne redskap, sier han.

Flat-produkter

Den ekstremt tørre sommeren førte ifølge Grefberg til at salget av landbruksmaskiner falt på landsbasis.

– Spesielt de som driver med gressholdt nok litt igjen på investeringene, men det kan komme tilbake som en ketchupeffekt senere, sier han.

Selv om Bertel O. Steen står med gressholdt nok litt igjen på investeringene, men det kan komme tilbake som en ketchupeffekt senere, sier han. Selv om Bertel O. Steen står med gressholdt nok litt igjen på investeringene, men det kan komme tilbake som en ketchupeffekt senere, sier han. Ford New-Holland, 11991.

Har tapt 270 millioner før skatt siden 2013

MER VALUTAKONTROLL - Tidligere bandt vi oss da vi inngikk kjøpekontrakt med kunden, men vi bandt ikke valutakursen. Nå binder vi ved kontraktsgjøring, sier adm. direktør i A-K Maskiner, Erik Grefberg.